

Wijsgerige vraagstukken in de levenswetenschappen (A005268)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Engels	Gent	werkcollege hoorcollege zelfstandig werk
----------------	--------	------	--

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van de Vijver, Gertrudis	LW01	Verantwoordelijk lesgever
Josten, Dries	LW01	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)	5	A
Master of Arts in de wijsbegeerte	5	A
Uitwisselingsprogramma wijsbegeerte en moraalwetenschappen	5	A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

Geschiedenis en Filosofie van de Wetenschap; Filosofie van de Levenswetenschappen; Teleologie; Reductionisme; (wetenschappelijke) objectiviteit

Situering

In dit opleidingsonderdeel worden studenten aan de hand van zowel historische als hedendaagse wijsgerige teksten vertrouwd gemaakt met centrale vraagstukken uit de geschiedenis en filosofie van de levenswetenschappen.

Inhoud

Behandeld worden: problemen van kennistheoretische, metafysische en wetenschapsfilosofie aard waarmee zowel de filosoof als de praktiserende levenswetenschapper geconfronteerd worden, zoals vragen rond de specificiteit van het leven als onderwerp van de biologie tegenover de onderwerpen van andere wetenschappen, de specificiteit van de methoden, theorieën en begrippen van de biologie als wetenschappelijke praktijk, en de interpretatie van de resultaten van de biologie en hun implicaties voor onze opvatting van de natuur en de wetenschap in het algemeen. Deze problemen worden concreet gemaakt aan de hand van:

- Hoorcolleges over centrale onderwerpen in de geschiedenis en filosofie van de levenswetenschappen (binnen de traditie van de *History and Philosophy of Science*). Het aanbod kan verschillen van jaar tot jaar.
- Groepsbespreking van op voorhand voor te bereiden filosofische teksten uit verscheidene periodes en tradities. De keuze van teksten en onderwerpen is ook hier mogelijk variabel, in overeenstemming met de evolutie van het vakgebied en van de expertise van de lesgevers. Enkele thema's die in het verleden aan bod kwamen en in een of andere vorm zullen terugkeren zijn: teleologie en het functiebegrip, reductie in de biologie, vitalisme vs. mechanisme, ontwikkeling en plasticiteit, epigenese en preformationisme, de structuur en ontwikkeling van het moderne genconcept en van de evolutieleer.

Begincompetenties

Dit vak is bedoeld voor gevorderde studenten, en vereist dus een gedegen achtergrond in de wijsbegeerte en/of de levenswetenschappen.

Eindcompetenties

- 1 Kennis van centrale problemen, debatten, en posities binnen de filosofie van de biologie.
- 2 Inzicht in de specifiek wijsgerige problematiek rond de levenswetenschappen
- 3 De vaardigheid, argumenten en posities uit primaire literatuur in de geschiedenis en filosofie van de levenswetenschappen kunnen identificeren, analyseren, reconstrueren, en evalueren.
- 4 De vaardigheid, in discussie met anderen de eigen positie te formuleren, verdedigen, verfijnen, en herzien.
- 5 De vaardigheid, wijsgerige methodes zelfstandig toe te passen op een bijzondere wetenschappelijke discipline.
- 6 Competenties: 1.3, 2.4, 2.8, 3.3, 3.4, 3.5, 5.1.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

In deze cursus wordt gebruik gemaakt van een mengeling van hoorcolleges, groepsbesprekingen, en zelfstandig werk. De hoorcolleges dienen doorgaans ter voorbereiding op een groepsdiscussie over een tekst die op voorhand ter beschikking gesteld wordt. Van studenten wordt verwacht dat ze de teksten op voorhand lezen en actief aan de groepsdiscussie deelnemen. Alle studenten zullen voor minstens een van de inhoudelijke sessies, hetzij alleen, hetzij in een groepje, het voortouw moeten nemen in de discussie.

Daarnaast houdt dit vak een bijkomende activiteit in. Afhankelijk van de mogelijkheden gaat het hier om een interdisciplinair samenwerkingsproject, of om de lectuur en discussie van bijkomende teksten in verschillende kleinere groepen ("cartels"). Het resultaat van deze groepsdiscussies wordt dan op het einde van het vak in een plenaire zitting gepresenteerd en besproken.

Studiemateriaal

Type: Reader

Naam: Filosofische Vraagstukken in de levenswetenschappen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Bijkomende info: Alle vereiste literatuur zal beschikbaar gesteld worden via Ufora.

Referenties

Lesmateriaal kan ieder jaar wijzigen. Klassiek gaat het over teksten rond Aristoteles, Descartes, Kant, de geschiedenis van vitalisme, reductionisme, epigenese en preformationisme, het functiebegrip.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Door de docent, medelesgevers en medewerkers (spreekuur en na afspraak).

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Ondervragingsvorm: mondeling examen (60%). Op het examen worden vooral inzichtsvragen gesteld m.b.t. het strikt filosofisch gedeelte en de literatuur gelezen en besproken tijdens de cursus. De vragen worden op voorhand medegedeeld.

Het niet-periodegebonden deel omvat 20% medewerking (voorbereiding teksten en deelname discussies) en 20% cartelwerking en presentatie ervan tijdens het discussiemoment rond de cartels.

Eindscoreberekening

60% mondeling examen en 40% participatie.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van een of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer, indien dit hoger ligt dan 7/20, teruggebracht tot het hoogste en niet-delibereerbare cijfer (7/20). Alle onderdelen van het proces dienen te worden gevolgd. Zoniet leidt dit tot een niet delibereerbaar totaal cijfer.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
2. Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip doorheen het academiejaar
3. Mogelijkheid tot feedback op alternatief tijdstip

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.ugent.be/student/nl/administratie/flexibel-studeren>